

**POLSKIE
TOWARZYSTWO
SOCJOLOGICZNE**

**Akademia
Pedagogiki
Specjalnej**
im. Marii Grzegorzewskiej
rok założenia 1922

Ogłoszenie Nagrody naukowej w VII edycji Konkursu im. Profesor Elżbiety Tarkowskiej

Kapituła VII Edycji Konkursu o nagrodę im. prof. Elżbiety Tarkowskiej w składzie: prof. dr hab. Jolanta Grotowska-Leder – przewodnicząca Kapituły, przedstawicielka Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, oraz członkowie: dr hab. Kazimierz Frieske, prof. APS – przedstawiciel Instytutu Filozofii i Socjologii Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, dr hab. Barbara Pasamonik, prof. APS – przedstawicielka Zespołu redakcyjnego kwartalnika „Kultura i Społeczeństwo” oraz dr hab. Agnieszka Golczyńska-Grondas, prof. UŁ – przedstawicielka Instytutu Socjologii Uniwersytetu Łódzkiego na posiedzeniu w dniu 9 października 2023 roku oceniła nadesłane prace i dokonała wyboru nagrody.

W VII edycji Konkursu nagrodę za „*wyróżniającą się autorską pracę naukową z zakresu nauk społecznych o problemach ubóstwa i wynikającego z niego wykluczenia społecznego*” otrzymała

Agnieszka Witkowska-Krych za książkę pt. „*Dziecko wobec zagłady. Instytucjonalna opieka nad sierotami w Getcie Warszawskim*”, opublikowaną w 2022 roku w Żydowskim Instytucie Historycznym.

Agnieszka Witkowska-Krych uczyniła tematem książki system opieki nad osieroconymi dziećmi w getcie warszawskim. Liczące blisko 530 stron obszerne opracowanie, oparte na bogatym materiale faktograficznym historii ponad dwudziestu sierocińców i internatów, działających w zamkniętej dzielnicy Warszawy w latach 1940-1943 dokumentuje traumatyczny los dzieci doświadczających wojny. Autorka w oparciu o unikalne źródła historyczne opisuje działalność pomocową w sytuacjach granicznych, pokazuje, jak działanie systemu opieki nad dziećmi oraz działania bardziej spontaniczne normalizowały sytuacje graniczne, tworzyły warunki umożliwiające codzienne życie dzieci w getcie. Przywołując w książce opis pracy szeregu osób, pracownic i pracowników instytucji, społeczniczek i społeczników pracujących w tamtych szczególnych warunkach Agnieszka Witkowska-Krych przywraca pamięć o nich i pamięć o dzieciach, o których zapomina się najłatwiej. Jest to praca historyczna, ale z głębokim odniesieniem do współczesności. To książka, którą się przeżywa. Skupienie uwagi na dzieciach pozbawionych opieki rodzicielskiej, osobach najbardziej bezbronnych, bez oparcia w rodzinie, wielokrotnie wykluczanych, bez szans na przetrwanie, rodzi emocje, porusza, budzi sprzeciw i skłania do refleksji nad skutkami niszczącej siły wojny w szczególności w odniesieniu do najmłodszych członków społeczeństwa. Opisy dramatycznego, codziennego funkcjonowania żydowskich dzieci i ich opiekunów zyskują niestety na aktualności. Takich sytuacji doznają dzisiaj osieroceni młodzi Ukraińcy, Izraelczycy i Palestyńczycy. Wykluczani, biedni, bezbronni potrzebują empatii i ogromnego zaangażowania ze strony innych, aby mogli przeżyć żyjąc w obszarach zbrojnego konfliktu.

Prof. dr hab. Jolanta Grotowska-Leder
Przewodnicząca Kapituły

Warszawa, 18 października 2023 roku